

O'ZBEKISTON BANKLARINING BO'LAJAK BANK XODIMLARINING INGLIZ TILI KO'NIKMASINI OSHIRISH

Xasanova Mavluda Alisher qizi

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti To'rtko'l fakulteti o'qituvchisi

+998906633500, hasanovamavluda0@gmail.com

Annotatsiya. Ingliz tili global bank sanoatida muhim rol o'ynaydi, samarali muloqot ichki hamkorlik va tashqi mijozlar o'zaro munosabatlari uchun muhim ahamiyatga ega. Banklar xalqaro miqyosda o'z faoliyatini kengaytirishda davom etar ekan, ingliz tilini yaxshi biladigan xodimlarga talab ortib bormoqda. Biroq, ko'plab intiluvchan bank mutaxassislari ingliz tilidagi bilim va ko'nikmalarini egallash va yaxshilashda ko'pincha qiyinchiliklarga duch kelishadi. Ushbu maqola bank sohasida ingliz tilini bilishning ahamiyatini o'rganadi va bo'lajak bank xodimlarining ingliz tilini bilish qobiliyatini oshirish uchun strategiyalar, vositalar va dasturlarni taqdim etadi. Ingliz tilini rivojlantirishga sarmoya kiritib, banklar o'z ishchi kuchlarini globallashtirgan bank muhitida ustunlik qilish uchun zarur ko'nikmalar bilan jihozlanganligini ta'minlashi mumkin.

Kalit so'zlar: global bank, tashqi mijozlar, strategiyalar, sarmoya

Аннотация. Английский язык играет важную роль в мировой банковской отрасли, эффективное общение имеет важное значение для внутреннего сотрудничества и взаимодействия с внешними клиентами. Поскольку банки продолжают расширяться на международном уровне, спрос на сотрудников, говорящих по-английски, растет. Однако многим начинающим банковским специалистам часто бывает трудно приобрести и улучшить свои знания и навыки на английском языке. В этой статье рассматривается важность владения английским языком в банковской сфере и предлагаются стратегии, инструменты и программы для улучшения уровня владения английским языком у потенциальных банковских сотрудников. Инвестируя в развитие английского языка, банки могут гарантировать, что их сотрудники обладают необходимыми навыками, чтобы преуспеть в глобализированной банковской среде.

Ключевые слова: глобальный банк, внешние клиенты, стратегии, инвестиции

Abstract. English plays an important role in the global banking industry, effective communication is essential for internal collaboration and external customer interactions. As banks continue to expand internationally, the demand for employees who speak English is increasing. However, many aspiring banking professionals often find it difficult to acquire and improve their knowledge and skills in English. This article examines the importance of English proficiency in the banking industry and

provides strategies, tools, and programs to improve the English proficiency of prospective bank employees. By investing in English language development, banks can ensure their workforce is equipped with the necessary skills to excel in a globalized banking environment.

Key words: global bank, external customers, strategies, investment

Kirish. Global bank ishida ingliz tilining roli. Globallashib¹ borayotgan dunyoda banklar har kuni xalqaro mijozlar va biznes hamkorlar bilan ish olib boradi. Ingliz tilida samarali muloqot qila olish ishonchni mustahkamlash, bitimlar tuzish va yuqori darajadagi mijozlarga xizmat ko'rsatish uchun juda muhimdir.

Bank ishlarida ingliz tiliga qo'yiladigan talablar. Bank sektorida ish imkoniyatlari haqida gap ketganda, ingliz tilini bilish ko'pincha muhokama qilinmaydigan talabdir. Ish beruvchilar moliyaning murakkab terminologiya²sini boshqara oladigan va hamkasblari va mijozlari bilan samarali muloqot qila oladigan nomzodlarni izlaydilar. Kuchli ingliz tilini bilish xodimlarga hisobotlar tayyorlash, taqdimotlar o'tkazish va yig'ilishlarda ishonch bilan qatnashish kabi vazifalarni bajarishga imkon beradi.

Bank xodimlarining ingliz tilini bilish darajasini baholash.

1.1 Ingliz tili ko'nikmalarini baholash usullari. Bank xodimlarining malakasini ta'minlash uchun turli baholash usullaridan foydalanish mumkin. Bularga standartlashtirilgan tilni bilish testlari, suhbatlar va hattoki real hayotdagi bank senariylarini taqlid qiluvchi amaliy mashqlar ham kirishi mumkin. Til ko'nikmalarini baholash banklarga o'quv dasturlarini individual ehtiyojlarga moslashtirish uchun kuchli va zaif tomonlarini aniqlash imkonini beradi.

1.2 Tildagi kamchiliklar va takomillashtirish yo'nalishlarini aniqlash. Til bo'shliqlarini aniqlash malaka darajasini baholash kabi muhimdir. Keng tarqalgan xatolar, qiyinchiliklar va tushunmovchiliklarni tahlil qilib, banklar qo'shimcha e'tibor talab qilishi mumkin bo'lgan sohalarni aniq belgilashlari mumkin. Doimiy fikr-mulohazalar va xodimlar va til o'qituvchilari o'rtasidagi ochiq muloqot kanallari muayyan til muammolarini hal qilishga yordam beradi va maqsadli yordam beradi.

Asosiy qism.Ingliz tili bilim va ko'nikmalarini oshirish strategiyalari. Ingliz tilini yaxshilash uchun banklar keng qamrovli o'quv dasturlarini taklif qilishlari mumkin. Ushbu dasturlar sinfga asoslangan o'qitish, onlayn kurslar yoki ikkalasining kombinatsiyasini o'z ichiga olishi mumkin. Tajribali til o'qituvchilari tomonidan olib boriladigan qiziqarli va interfaol darslar asosiy bank lug'ati, grammatika va muloqot

¹ global — umumiy < lot. globus — shar] 1 Yer yuziga oid, butun Yer sha-rini qamrab oluvchi.

² **Terminologiya** (termin va ... logiya) — 1) 1) leksikanutg bir sohasi; muayyan fan, texnika, ishlab chiqarish. tarmog'ining, san'at, ijtimoiy faoliyat sohasining tegishli tushunchalar tizimi bilan bog'liq terminlari majmui;

ko'nikmalarini qamrab oladi va xodimlarga bank dunyosida ingliz tilida ishonch bilan harakat qilishda yordam beradi. Til o'rganishni kundalik ish vazifalariga qo'shish juda samarali strategiya bo'lishi mumkin. Xodimlar yozma va og'zaki ingliz tilini elektron pochta xabarlarini yozish, hisobotlarni tayyorlash yoki jamoaviy yig'ilishlarda rol o'ynash faoliyatida ishtirok etish kabi vazifalar orqali mashq qilishlari mumkin. Til ko'nikmalarini real hayot stsenariylarida qo'llash orqali bank xodimlari o'zlarining muntazam ish majburiyatlarini bajarish bilan birga o'z bilimlarini mustahkamlashlari mumkin. Rasmiy ta'lim dasturlariga qo'shimcha ravishda, mustaqil o'rganish va uzluksiz o'rganishni rag'batlantirish muhim ahamiyatga ega. Banklar xodimlarga bank va moliya bilan bog'liq kitoblar, onlayn maqolalar va podkastlar kabi turli manbalardan foydalanish imkoniyatini berishi mumkin. O'z-o'zini takomillashtirishni qadrlaydigan va o'rganish madaniyatini rag'batlantiradigan qo'llab-quvvatlovchi muhitni yaratish xodimlarni tashabbus ko'rsatishga va ingliz tilini mustaqil ravishda oshirishga undashi mumkin.

Xodimlarni ingliz tili amaliyotiga va muloqotga jalb qilish. Amaliyot mukammal qiladi va xuddi shu narsa til o'rganishga ham tegishli. Til amaliyoti guruhlar va suhbat to'garaklarini tashkil qilish orqali banklar xodimlarga ingliz tilini o'rganishlari uchun qulay muhit yaratishi mumkin. Ushbu norasmiy sozlamalar xodimlarga suhbatlarda qatnashish, tegishli mavzularni muhokama qilish va ularning til qobiliyatlariga ishonch hosil qilish imkonini beradi. Bu, shuningdek, xodimlar uchun bir-biridan o'rganish va o'ziga xos istiqbollari bilan bo'lishish imkoniyatidir. Ingliz tilida so'zlashuvchi muhitga sho'ng'ish til ko'nikmalarini oshirishning eng samarali usullaridan biridir. Banklar xodimlarni ingliz tilini o'rganish imkoniyatlarida ishtirok etishga undashi mumkin. Bu til kurslariga borish, til almashish dasturlarida qatnashish yoki hatto ingliz tilida so'zlashuvchi filial yoki ofislarda qisqa muddatli topshiriqlarni tashkil etishni o'z ichiga olishi mumkin. Ushbu imkoniyatlarni taqdim etish orqali banklar uzluksiz o'rganish va o'sish madaniyatini rivojlantiradi.

Qiyinchiliklarni yengish va banklarda ingliz tilini o'rganish dasturlarini muvaffaqiyatli amalga oshirish. Banklarda ingliz tili dasturlarini amalga oshirish til to'siqlari yoki o'rganishga qarshilik kabi qiyinchiliklarga duch kelishi mumkin. Banklar uchun bu muammolarni hal etish muhim ahamiyatga ega. Til to'siqlarini yengib o'tish uchun yordam va resurslarni taklif qilish, shuningdek, ijobiy o'rganish madaniyatini yaratish xodimlarga o'z tillarini rivojlantirish yo'lida o'zlarini yanada g'ayratli va ishonchli his qilishlariga yordam beradi. Ingliz tili dasturlari muvaffaqiyatli bo'lishini ta'minlash uchun banklar til o'rganish bo'yicha mutaxassislar va muassasalar bilan hamkorlik qilishi mumkin. Bu mutaxassislar qimmatli fikrlarni taqdim etishlari, moslashtirilgan o'quv materiallarini loyihalashlari va o'zlarining tajribalari asosida yo'l-yo'riqlar taklif qilishlari mumkin. Tashqi resurslardan foydalanish orqali banklar maxsus bilimlardan foydalanishlari va til dasturlari samaradorligini oshirishlari

mumkin. Bo‘lajak bank xodimlarining ingliz tilidagi bilim va ko‘nikmalarini oshirish globallashtirish dunyoda bank muassasalari muvaffaqiyati uchun muhim ahamiyatga ega. Bank sohasida ingliz tilini bilishning ahamiyatini tan olish va samarali strategiyalarni amalga oshirish orqali banklar o'z xodimlariga samarali muloqot qilish, mijozlarga ajoyib xizmat ko'rsatish va madaniyatlararo o'zaro aloqalarni boshqarish imkoniyatini berishi mumkin. Doimiy qo'llab-quvvatlash, o'qitish va texnologiyaga asoslangan o'quv platformalariga sarmoya kiritish bank xodimlariga ingliz tilini doimiy ravishda rivojlantirish va oshirish imkonini beradi. Ingliz tilini bilishga katta e'tibor bergan holda, banklar o'zlarini sohada etakchilar sifatida ko'rsatishlari va o'z xodimlarining global bank landshaftining o'zgaruvchan talablariga javob berish uchun yaxshi jihozlanganligini ta'minlashlari mumkin.

O‘zbekistonda bo‘lajak bank xodimlari uchun ingliz tiliga qo‘yiladigan talablarni o‘rganish mamlakat bank sektorining o‘sishi va rivojlanishi uchun muhim ahamiyatga ega. Jahon iqtisodiyoti tobora o'zaro bog'liq bo'lib borayotgani sababli, ingliz tilida samarali muloqot qilish qobiliyati bank sohasida muvaffaqiyatga erishish uchun juda muhimdir. Ushbu tadqiqotda biz mijozlarga xizmat ko'rsatish, moliyaviy tahlil va xalqaro biznes operatsiyalari kabi sektordagi turli rollarni hisobga olgan holda bank xodimlari uchun eng dolzarb bo'lgan maxsus til ko'nikmalari va malakalarini ko'rib chiqamiz. Ushbu ehtiyojlarni tushunib, biz bo'lajak bank xodimlariga o'z rollarida ustunlik qilish va O'zbekiston bank sanoatining umumiy muvaffaqiyatiga hissa qo'shadigan maqsadli tillarni o'qitish dasturlarini ishlab chiqishimiz mumkin. Ingliz tili ko'nikmalarini rivojlantirish muhim bo'lsa-da, ingliz tilini bilishga juda ko'p e'tibor berish ona tili ko'nikmalarini rivojlantirishga e'tibor bermaslikka olib kelishi mumkinligini hisobga olish kerak. O‘zbekiston kabi davlatda bank sektorida ingliz tilining ustunligini targ‘ib qilish rasmiy tildan foydalanishga putur etkazishi va ingliz tilini yaxshi bilmaydiganlar imkoniyatlarini cheklashi mumkin. Bank sohasida barcha shaxslar uchun inklyuzivlik va teng imkoniyatlarni ta'minlash uchun xalqaro til talablari va mahalliy tilni saqlash va rivojlantirish o‘rtasida muvozanatni saqlash muhim.

Milliy bank rahbariyati tomonidan xodimlar o‘rasida xorijiy tillarni o‘rganish va mavjud bilimlarni takomillashtirish, shuningdek, xorijiy tillarni o‘rganish uchun sharoit yaratish va yuqori natija ko‘rsatgan xodimlarni rag‘batlantirish uchun maxsus bot ishga tushirildi. Unga ko‘ra, avval xodimlarga 40 ta savol beriladi va javoblar orqali yig‘ilgan ballardan kelib chiqib bilim darajasiga qarab turli guruhlariga ajratiladi. Har chorak yakunida 3 oylik natijalar jamlanib, eng yaxshi ko‘rsatkich qayd etgan xodimlar qimmatbaho va esdalik sovg‘alar bilan taqdirlanadi. Bu loyiha 2019 yil may oyidan «English conversation³» nomi ostida o‘z faoliyatini boshlagan bo‘lib, unda 703 nafar

³ Inglizcha suhbat

bank xodimi o‘zaro bellashdi. 2019 yil noyabr oyida eng yuqori ko‘rsatkichlarga ega bo‘lgan 15 nafar bank xodimi aniqlanib, sovrinlar bilan taqdirlandi. Shaxsan O‘zmilliybank Boshkaruvi raisi birinchi 5 talikka kirganlarga qimmatbaxo sovrin va faxriy yorliq topshirdi. Bundan tashqari, loyiha komissiya a‘zolari tomonidan tanlab olingan xodimlar ustamasiga qo‘shimcha ravishda 10% miqdorda rag‘bat tarzida mukofot o‘rnatildi. Ushbu loyihaning birinchi bosqichi 2019 yil may oyidan to noyabr oyigacha davom etdi. 2019 yil dekabr oyidan to hozirga qadar tanlov davom etib kelmoqda. Dekabr-fevral oylarida o‘zaro bellashgan bank xodimlari orasidan yuqori natija ko‘rsatgan 15 nafar ishtirokchi saralab olindi va tegishli ravishda mukofotlandi. O‘zbekistonda bo‘ljak bank xodimlari uchun ingliz tiliga bo‘lgan ehtiyojni o‘rganishda tilga bo‘lgan imtiyoz va talablarni shakllantiradigan madaniy va tarixiy kontekstni ham hisobga olish juda muhimdir. Lingvistik landshaft va ijtimoiy-madaniy omillarni tushunish turli xil til merosini tan oladigan va qamrab oluvchi strategiyalarni ishlab chiqish bo'yicha qimmatli tushunchalarni beradi va shu bilan birga global bank sanoatida ingliz tilini bilishning ahamiyatini e'tirof etadi.

Tez-tez so'raladigan savollar . (FAQ⁴)

-Nega bank sohasida ingliz tilini bilish muhim?

Ingliz tilini bilish global xususiyatga ega bo'lganligi sababli bank sohasida muhim ahamiyatga ega. Ingliz tilidagi samarali muloqot hamkasblar o'rtasida uzluksiz hamkorlik, xalqaro mijozlar bilan samarali o'zaro aloqalar va murakkab moliyaviy ma'lumotlarni to'g'ri talqin qilish imkonini beradi. Shuningdek, u mijozlarga xizmat ko'rsatishni yaxshilaydi, ishonchni mustahkamlaydi va yangi biznes imkoniyatlari uchun eshiklarni ochadi.

– Banklar o‘z xodimlarining ingliz tilini bilish darajasini qanday baholashlari mumkin?

Banklar o'z xodimlarining ingliz tilini bilish darajasini standartlashtirilgan testlar, tilni bilish bo'yicha suhbatlar va diagnostik baholashlar kabi turli usullar orqali baholashlari mumkin. Bu vositalar xodimlarning hozirgi til qobiliyatlarini aniqlashga, takomillashtirish yo‘nalishlarini aniqlashga va shunga mos ravishda til o‘rganish dasturlarini moslashtirishga yordam beradi.

-Banklar o'z xodimlarining ingliz tilini bilish darajasini oshirish uchun qanday strategiyalarni qo'llashlari mumkin? Banklar xodimlarning ingliz tili ko'nikmalarini oshirish uchun bir qator strategiyalarni qo'llashlari mumkin. Bularga tilni o‘rgatish dasturlarini taqdim etish, til o‘rganishni kundalik ish vazifalariga integratsiya qilish, texnologiyaga asoslangan o‘quv platformalaridan foydalanish, doimiy yordam va murabbiylikni taklif qilish hamda til amaliyoti va muloqot uchun imkoniyatlar yaratish kiradi.

⁴FAQ–Frequently Asked Questions

-Banklar o‘z xodimlarining ingliz tilini o‘zlashtirish jarayonini qanday baholay oladi? Banklar samarali tilni baholash mezonlarini belgilash orqali xodimlarning ingliz tilini rivojlantirish jarayonini o'lchashlari mumkin. Muntazam baholash, taraqqiyotni kuzatish va til o‘rganish maqsadlarini belgilash yaxshilanishni kuzatishga yordam beradi. Bundan tashqari, supervayzerlarning fikr-mulohazalari, mijozlar bilan o'zaro munosabatlari va tilni bilish testlari xodimlarning tilni bilish darajasining o'sishi haqida qimmatli tushunchalarni berishi mumkin.

Xulosa qilib aytganda, O‘zbekistonda bo‘lajak bank xodimlarining ingliz tiliga bo‘lgan ehtiyojlarini qondirish global bank sohasida ingliz tilini bilishning muhimligini e’tirof etuvchi mutanosib yondashuvni, shuningdek, mamlakat ichida so‘zlashadigan mahalliy tillarni saqlab qolish va targ‘ib qilishni talab qiladi. Kelajakdagi bank xodimlarining o‘z lavozimlarida ustun bo‘lishi va O‘zbekiston bank sanoati muvaffaqiyatiga hissa qo‘shishi uchun bank sektoridagi turli rollarga mos til ko‘nikmalari va malakalariga mos keladigan maqsadli tillarni o‘qitish dasturlarini ishlab chiqish juda muhim. Qolaversa, tilga oid imtiyozlar va talablarni shakllantiradigan madaniy va tarixiy kontekstni tushunish O‘zbekistonning rang-barang til merosini tan oladigan va qamrab oluvchi inklyuziv strategiyalarni ishlab chiqishda muhim ahamiyatga ega. Xalqaro til talablari va mahalliy tillarni saqlash o‘rtasidagi muvozanatni ta’minlash orqali bank sanoati barcha shaxslar uchun inklyuzivlik⁵ va teng imkoniyatlarni ta’minlab, gullab-yashnagan va barqaror sektorga olib kelishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

- 1.Chew, K. S. (2005). An Investigation of the English Language Skills Used by New Entrants in Banks in Hong Kong. *English for Specific Purposes*, 24(4), 423-435. 2.<https://doi.org/10.1016/j.esp.2005.02.004>
- 3.Dudley-Evans, T., & St John, M. (1998).
- 4.Developments in ESP A MultiDisciplinary Approach. Cambridge: Cambridge University Press. Hutchinson, T., & Waters, A. (1987).
- 5.English for Specific Purposes A Learner-Centered Approach. Cambridge: Cambridge University Press. Julian, C., Malana, M., & Calanoga, M. C. (2019). How’s My English? 6.Communications Skills: A Relevant Indicator of Work Success. *Asian EFL Journal*, 24(4.2), 350-376. Retrieved from
- 7.<https://www.asian-efljournal.com/>

⁵ <https://www.unicef.org/uzbekistan/uz/inklyuziv-talim>